

Мости округу Медісон
Роберт Джеймс Воллер

Він кохає її, а вона – його. Вона заміжня, має сина й дочку, а йому невдовзі доведеться залишити місто. Франческа бажала бути з Робертом, проте не могла покинути чоловіка та дітей. Він хотів забрати її з собою, але кохав по-справжньому й тому відпустив... Їхня історія починається за п'ять хвилин до народження великого кохання, а закінчується за п'ять хвилин до його згуби.

Роберт Джеймс Воллер

Мости округу Медісон

Пілігримам присвячується

Початок

Є на світі пісні, які народжуються самі собою з синьооких трав, з куряви тисячі сільських доріг. І ця – одна з них.

Якось восени тисяча дев'ятсот вісімдесят дев'ятого року, пізно ввечері, я сидів за робочим столом, не зводячи очей з курсора, що блимав переді мною на екрані комп'ютера. Раптом задзвонив телефон.

На другому кінці дроту був колишній мешканець Айови на ім'я Майкл Джонсон, який на той час проживав у Флориді. Друг з рідного штату надіслав йому одну з моїх книжок. Майкл Джонсон прочитав її, і його сестра Керолін прочитала її, і в них є історія, яка, на думку обох, могла б мене зацікавити. З обачності він не схотів удаватися в подробиці, сказавши лише, що вони з сестрою воліють приїхати до Айови, щоб обговорити все зі мною.

Попри мое скептичне ставлення до таких пропозицій, твердий намір незнайомих докласти значних зусиль заінтригував мене. Тож я погодився зустрітися з ними наступного тижня в Де-Мойні.

І от ми знайомимося в готелі «Голідей» біля аеропорту. Ніяковість потроху вшухає. Вони двоє сидять навпроти мене. Надворі вечоріє, падає легкий сніг.

Вони беруть з мене слово: якщо я не писатиму про це, то ніколи й нікому не переповім ні історії, що сталася тисяча дев'ятсот шістдесят п'ятого року в окрузі Медісон, у штаті Айова, ні інших пов'язаних з нею подій, які відбулися протягом наступних двадцяти чотирьох років. Що ж, у цьому є певна рація. Зрештою, це їхня історія, не моя.

Отож я слухаю. Слухаю уважно і ставлю нелегкі запитання. А вони говорять, говорять, говорять... Часом Керолін відверто плаче, а Майкл бореться зі сльозами. Вони показують мені документи, журнальні вирізки, а також щоденники їхньої матері – Франчески.

Покоївка заходить і виходить. А ми все замовляємо каву. Поки вони оповідають, я починаю уявляти образи. Спочатку ти маєш побачити образи, слова прийдуть значно пізніше. І от, нарешті, я чую ті слова, бачу їх на папері. І десь попівночі погоджуюся написати книжку – чи принаймні спробувати її написати.

Рішення оприлюднити інформацію далось їм нелегко. Адже делікатні обставини цієї історії стосуються їхньої матері і значною мірою батька. Майкл і Керолін усвідомлювали, що розголос може спричинити ниці плітки й образливу зловтіху з пам'яті про Річарда та Франческу Джонсонів.

І все ж вони вдвох постановили, що в світі, де, здається, особиста відданість у всіх її проявах розлітається на друзки, а любов обернулася на питання особистої зручності, цю дивовижну історію варто розказати. Я вважав тоді, що вони мають цілковиту рацію, а тепер ще більше впевнений у цьому.

Під час роботи над книжкою я ще тричі просив Майкла й Керолін про зустріч. І щоразу без жодної скарги вони їхали до Айови, бо прагнули, щоб історія була викладена якнайточніше. Іноді ми просто розмовляли, іноді сідали в машину й неквапно їздили дорогами округу Медісон, оглядаючи місця, що відіграли важливу роль у цій історії.

Але в основі моєї оповіді лежать не лише факти, почуті від Майкла й Керолін, а й матеріали щоденників Франчески Джонсон, результати дослідження, проведеного на північному заході Сполучених Штатів, особливо в Сіетлі та Беллінгемі, у штаті Вашингтон, спостереження, зроблені в окрузі Медісон, у штаті Айова, інформація, взята з фотонарисів Роберта Кінкейда, відомості від редакторів журналів, подробиці, з'ясовані в постачальників плівки та інших фототоварів, а також нескінченні спогади кількох чудових літніх людей з окружного притулку в Барнесвіллі, у штаті Огайо, які пам'ятали Кінкейда ще юнаком.

Однак, попри всі мої дослідницькі зусилля, в цій історії є ще чимало прогалин. Подекуди я вдався до власної уяви, але тільки там, де був упевнений, що мої висновки спираються на правильне розуміння особистостей Франчески Джонсон і Роберта Кінкейда, які стали мені дуже близькими. Ретельна, копітка праця, гадаю, дала мені змогу впритиск підійти до подій, що відбулися насправді.

Годі, мабуть, достеменно відтворити подробиці подорожі Кінкейда північними штатами. Ми знаємо про неї з численних фотографій, опублікованих згодом у

журналах, з коротких згадок у щоденниках Франчески Джонсон, а також із нотаток самого Кінкейда, які він залишав журнальному видавцеві. Уважаю, що, використавши ці джерела за путівник, я зміг досить точно змалювати обставини, які привели його від Беллінгема до округу Медісон у серпні тисяча дев'ятсот шістдесят п'ятого року. Наприкінці своїх мандрів, ідучи до округу Медісон, я й сам, здається, відчув себе Робертом Кінкейдом.

І все ж найбільшим викликом у моему дослідженні й написанні цієї книжки стала спроба досягнути ество Кінкейда. Він був дуже неоднозначною особою. Часом Роберт видавався цілком звичайним. Інколи – якимсь безплотним, майже примарним. У своїй справі він був неперевершений професіонал. І все ж він мав себе за чоловічу істоту особливої породи, що їй немає місця у світі з таким надміром організованості. Якось він сказав, що чує всередині себе безжальне виття часу, а Франческа Джонсон описала його як людину, що живе в дивних, заселених примарами місцях, деє коло самих початків дарвінізму.

На жаль, два питання так і лишилися без відповіді. По-перше, нам не вдалося з'ясувати, що сталося з фотографічним доробком Кінкейда. З огляду на те, що він висококласний фотограф, ми сподівалися знайти сотні тисяч світлин. Але в його помешканні їх не виявлено. Найімовірніше – і ця версія, зважаючи на його бачення себе і свого місця у світі, небезпідставна, – що він знищив їх перед смертю.

Друге питання стосується його життя з тисяча дев'ятсот сімдесят п'ятого до тисяча дев'ятсот вісімдесят другого року. Про цей період нам відомо небагато. Ми знаємо, що кілька років він с'як-так перебивався фотопортретами в Сіетлі, працюючи водночас і в районі затоки П'юджет-Саунд. Оце й усе. Та одна цікава деталь таки не випала з нашої уваги: усі листи, надіслані Кінкейдові з управління соціального захисту й комітету у справах ветеранів, були відіслані назад із позначкою «Повернути відправникові», написаною його рукою.

Робота над цією книжкою, мушу признатись, істотно змінила мій світогляд і напрям думок, а найголовніше – тепер я зі значно меншим цинізмом ставлюся до того, що зветься людськими взаєминами. Глибше пізнаючи Франческу Джонсон і Роберта Кінкейда, я збагнув: межі цих взаємин можуть бути куди ширшими, ніж мені уявлялося. Сподіваюся, ви прийдете до такого самого розуміння, прочитавши цю історію.

Вам буде непросто. Ми всі живемо в огрублому світі у власних мушлях, покритих струпом, що на нього обернулася колишня чуттєвість. Я не можу з певністю сказати, де закінчується велика пристрасть і починається солодкава сентиментальність. Проте наша схильність глузувати з першої й визнавати за щире та глибоке почуття другу ускладнює доступ до тієї царини ніжності, без якої годі зрозуміти історію Франчески Джонсон і Роберта Кінкейда. Мені самому довелося перебороти в собі ту схильність, перш ніж я зміг розпочати писати цю книжку.

Коли ви розгорнете її, свідомо облишивши невіру, як казав Колрідж, то неодмінно відчуєте те саме, що і я. І, може, в прохолодних закутках серця ви знайдете, як Франческа Джонсон, місце для танцю.

Літо 1991 року

Роберт Кінкейд

Уранці восьмого серпня тисяча дев'ятсот шістдесят п'ятого року Роберт Кінкейд замкнув двері своєї двокімнатної квартири на третьому поверсі розлогого будинку в Беллінгемі, у штаті Вашингтон. З рюкзаком, повним фотографічного приладдя, та валізою він зійшов униз дерев'яними сходами й рушив коридором на заднє подвір'я, де на паркованні для мешканців будинку стояв його старенький пікап «шевроле».

Ще один рюкзак, переносний холодильник середніх розмірів, два штативи, кілька блоків цигарок «Кемел», термос і сумка з фруктами були вже в машині. Валіза зайняла місце в кузові, коло футляра з гітарою. Кінкейд примостив рюкзаки на пасажирському сидінні, а холодильник і штативи поклав на підлогу кабіни. Потім він забрався в кузов і засунув футляр з гітарою та валізу аж у куток, підперши їх запасною шиною і для певності прив'язавши білизняною мотузкою, а під стару шину заштовхав чорний брезент.

Сівши за кермо, Кінкейд витяг пачку цигарок «Кемел», закурив і заходився подумки перебирати все, що він мав прихопити з собою: двісті котків плівки, здебільшого світлостійкої «Кодахром», штативи, холодильник, три фотокамери з п'ятьма об'єктивами, джинси та широкі штани кольору хакі, сорочки й жилет фотографа. Здається, нічого не забув. Решту можна купити в дорозі.

На ньому були вилинялі лівайси з помаранчевими шлейками, добряче поношені високі чоботи марки «Ред вінгз» і сорочка кольору хакі. На широкому шкіряному ремені висів зачохлений швейцарський армійський ніж.

Кінкейд глянув на годинник – сімнадцять хвилин на восьму. Машина завелася з другої спроби. Він дав задній хід, переключив швидкість і повільно рушив алеєю під блідим сонцем. Його шлях спочатку пролягав вулицями Беллінгема, потім – на південь Одинадцятою вашингтонською трасою, яка тягнеться вздовж узбережжя затоки П'юджет-Саунд на кілька миль, а далі – автострадою, що повертає на схід перед самісінькою Двадцятою федеральною трасою.

Звідси Кінкейд розпочав довгу мандрівку звивистою дорогою через Каскади. Він любив цю землю і почувався тут невимушено, зупиняючись час від часу, щоб зробити нотатки про майбутні цікаві експедиції або, як сам казав, сфотографувати щось на пам'ятку. Ці побіжні знімки згодом нагадували йому про місця, які він хотів відвідати знову й дослідити ретельніше. Надвечір у Спокені він звернув на північ, виїхавши на Другу федеральну трасу, якою мав перетнути добру половину північних штатів і дістатися до міста Дулут у Міннесоті.

І втисячне Кінкейд пошкодував, що так і не завів собаки – наприклад, золотистого ретривера, який супроводжував би його в таких подорожах і був би йому за товариша вдома. Однак чоловікові частенько доводилося їздити у

довгі відрядження, переважно за океан, а це несправедливо щодо тварини. Проте він і далі плекав свою мрію. Ще кілька років – і він стане застарим для важкої праці у польових умовах.

– Отоді я вже зможу завести собаку, – сказав він, звертаючись до зеленої хвої, що миготіла за вікном його автівки.

Тривалі мандрівки завжди наводили його на філософські роздуми про здобутки. Собака становив невідривну частину цих роздумів. Роберт Кінкейд був самотній, наскільки це взагалі можливо: єдиний син, батьки померли, далекі родичі давно забули про нього, як, зрештою, і він про них. І жодного близького друга.

Кінкейд знав, як звуть господаря продуктової крамниці на розі в Беллінгемі і власника фотوماгазину, де він купував усе приладдя. Також він мав формальні ділові стосунки з видавцями кількох журналів. А більше, здається, він ні з ким і не знався. Циганам важко вживатися з іншими людьми, а в Робертові Кінкейді було щось циганське.

Він згадав Меріен. Жінка покинула його дев'ять років тому після п'ятирічного подружнього життя. Йому тепер п'ятдесят два; отже, їй десь під сорок. Меріен мріяла стати музиканткою, виконавицею народних пісень. Вона знала напам'ять усі пісні гурту Віверз і чудово виспівувала їх у каварнях Сіетла. У давні добрі часи, буваючи вдома, він возив її на такі виступи, а сам сідав серед публіки і слухав.

Його довгі відрядження – іноді на два-три місяці – стали тяжким випробуванням для їхнього шлюбу. Кінкейд розумів це. Та й Меріен, коли вони надумали побратися, знала про його роботу, однак кожне з них плекало якусь примарну надію, ніби все якось уладнається. Але не владналося. І коли він одного разу повернувся додому з Ісландії, де робив фоторепортаж, її вже не було. У прощальній записці Кінкейд прочитав: «Роберте, нічого не вийшло. Залишаю тобі гітару. Телефонуй».

Він не телефонував. Так само, як і вона. Лише підписав папери про розлучення, надіслані рік по тому, і наступного ж дня полетів до Австралії. Меріен не просила нічого, крім свободи.

Пізно ввечері Кінкейд зупинився в Каліспеллі, у штаті Монтана. Готель «Ковзі» видався йому недорогим. Зрештою, таким він і був. Чоловік заніс своє майно до кімнати з двома настільними світильниками, один з яких не світився. Лежачи в ліжку, він читав «Зелені пагорби Африки» і цмулив пиво. У номер просочувався запах з місцевих паперових фабрик. Зранку він, як звичайно, сорок хвилин приділив пробіжці, потім віджався п'ятдесят разів і наостанці зробив кілька вправ із гантелями, за які слугували його фотокамери.

Перетнувши Монтану, він в'їхав на територію Північної Дакоти, і ця безмежна рівнинна земля бачилася йому не менш захопливою, ніж гори чи моря. Тут панувала сувора краса, і він кілька разів зупинявся, встановлював штативи й фотографував старі фермерські будинки. Місцевий пейзаж відповідав його мінімалістським смакам. Індіанські резервації занепадали з відомих усім і замовчуваних причин. Не в кращому стані такі

поселення були й на північному заході штату Вашингтон – утім, як і всюди, де вони траплялися.

Уранці 14 серпня, коли до Дулута ще лишалося їхати дві години, Кінкейд різко звернув на північний схід і виїхав на сільську дорогу, що вела до Гіббінга та залізних копалень. У повітрі висів рудий пил, на очі раз у раз потрапляли великі машини та поїзди, які везли руду до вантажних суден у Ту-Гарборзі на озері Верхньому. Другу половину дня він провів у Гіббінгу, роззираючись довкола, і дійшов висновку, що місто йому не до смаку, хай навіть тут народився сам Боб Циммерман-Ділан.[1 – Боб Ділан (нар. 1941; справжнє ім'я – Роберт Аллен Циммерман) – американський співак, композитор, поет, гітарист і кіноактор. Культова постать у популярній музиці останніх п'яти десятиріч. (Тут і далі прим. ред., якщо не зазначено інше.)]

Та й серед Діланових пісень йому по-справжньому подобалася тільки одна – «Дівчина з північної країни». Роберт умів грати й співати її. І тепер, покидаючи цей край з величезними червоними дірами в землі, він мугикав собі під носа її слова. Колись Мерієн показала йому кілька акордів і навчила виконувати арпеджіо. «Вона залишила мені більше, ніж я їй», – сказав він якось одному п'яному лоцманові в забігайлівці під назвою «Бар Мак-Елроя», де у басейні Амазонки. І то була щира правда.

А от національний заповідник коло озера Верхнього славний. Справді славний. Земля мандрівців. Замолоду Роберт шкодував, що минули ті часи, коли він міг стати одним з них. Кінкейд проминув луки, побачив трьох лосів, руду лисицю й чимало оленів. Біля ставка він зупинився і, помітивши химерну гілку, зробив кілька знімків її віддзеркалення у воді. Закінчивши, він присів на підніжок автівки, щоб випити кави, викурити цигарку й послухати вітер у березовому гіллі.

«Добре було б мати когось поряд, жінку, – подумав він, дивлячись, як дим від цигарки пливе над ставком. – Старіючи, мимоволі замислюєшся про це». Але, зважаючи на його постійні роз'їзди, важко було б тій, що чекатиме на нього вдома. Це він вже знав напевно.

У Беллінгемі Роберт зустрічався з творчою директоркою однієї з рекламних агенцій Сіетла. Він познайомився з нею, коли виконував замовлення. То була сорокадвохрічна жінка, яскрава й приємна, однак він не кохав її і ніколи б не зміг покохати.

Часом вони обоє почувалися трохи самотніми й проводили вечори разом: ходили в кіно, випивали кілька склянок пива, а потім цілком пристойно любилися. У неї за плечима було вже два шлюби. Колись вона працювала офіціанткою в кількох барах і водночас навчалася в коледжі. І щоразу, як вони після любові лежали поряд, вона казала йому: «Ти найкращий, Роберте. Понад усяку конкуренцію. Ніхто ніколи не дорівнюється до тебе».

Такі слова, певно, хотів би почути кожний чоловік, але через брак досвіду він не міг розпізнати, чи вона каже правду, чи ні. Та одного разу жінка промовила те, що досі переслідує його: «Роберте, в тобі сидить істота, до якої я не годна ані дібрати слів, ані наблизитися. Іноді мені здається, ніби ти на цьому світі вже дуже довго – довше за ціле людське життя, і живеш у якихось таємничих світах, що жодному з нас навіть не снилися. І

хоч ти завжди ніжний зі мною, проте я тебе побоюся. Якби я щосили не намагалася володіти собою, то давно б уже збожеволіла, і ніщо не змогло б мене вилікувати».

Він інстинктивно розумів, про що вона каже. Але сам того висловити не міг. Роберт відзначався мінливим плином думок. Тужливе передчуття трагічного поєднувалося в ньому з чималою фізичною та інтелектуальною силою – ще тоді, як він юнаком жив у маленькому містечку в Огайо. Коли інші діти співали «Веслуй, веслуй, веслуй», він учив мелодію й вигадував англійський текст легковажної французької пісеньки.

Він смакував слова та образи. Одним з його найулюбленіших слів була блакить. Йому подобалося відчуття на губах і язика, коли він вимовляв його. «Адже слова можна відчувати фізично, а не тільки позначати ними ті чи інші речі», – думав Роберт замолоду. Йому подобалися й інші слова, як-от: далекий, димучий, магістраль, прадавній, перехід, мореплавець та Індія, за їхнє звучання й присмак, за ті образи, що їх вони пробуджували в уяві. У своїй кімнаті він мав цілі списки улюблених слів, розвішені на стінах.

Згодом Роберт почав сполучати слова у фрази, які вивішував так само:

Заблизько до вогню.

Я прибув зі Сходу з купкою мандрівців.

Постійний щебет моїх рятівників і зрадників.

Талісмане, талісмане, розкрий таємниці. Керманичу, керманичу, розвертай додому.

Лежати голим там, де плавають сині кити.

Вона зичила йому поїздів, що відходять від зимових станцій.

Перш ніж стати людиною, я був стрілою – колись дуже давно.

А ще йому подобалися назви місцин: Сомалійська течія, гори Великого Томагавка, Малаккська протока і багато-багато інших. Зрештою аркуші паперу зі словами, фразами та географічними назвами вкрили всі стіни його кімнати.

Навіть мати помітила в ньому дещо незвичайне. До трьох років він не промовив жодного слова, зате потім відразу заговорив повними реченнями, а в п'ять років уже вмів напрочуд добре читати. У школі він розчаровував учителів цілковитою байдужістю до всіх предметів.

Побачивши його результати інтелектуального тесту, вони довго торочили хлопцю про здобутки, про роботу, яка має відповідати його здібностям, про можливість стати ким він забажає. Один з учителів середньої школи написав у його характеристиці таке: «Уважає, що інтелектуальні тести – поганий

спосіб оцінювати людські здібності, який не бере до уваги магії, а вона, на його думку, має величезну вагу і сама по собі, і в поєднанні з логікою. Пропоную поговорити з батьками».

Його мати зустрічалася з кількома вчителями. Коли ті заводили мову про тиху, але непокірливу поведінку Роберта та його здібності, вона відповідала: «Роберт живе у власному вигаданому світі. Я знаю, що він мій син, проте іноді складається враження, ніби він походить не від нас із чоловіком, а з якогось невідомого місця, куди він прагне повернутися. Я вдячна, що ви приділяєте йому увагу, і спробую ще раз заохотити його до навчання».

Натомість Роберт полюбляв брати в бібліотеці книжки про пригоди та мандрі – усі, які міг знайти. Він читав їх, збуваючи цілі дні коло річки на околицях містечка й уникаючи шкільних балів, футбольних матчів та багатьох інших заходів, що наганяли на нього нудьгу. Хлопець плавав і рибалив, гуляв і лежав у високій траві, дослухаючись до далеких голосів, що їх, як йому здавалося, міг чути тільки він. «Чарівники існують, – часто казав він собі. – Якщо сидітимеш тихо й відкриєшся їм, то неодмінно пересвідчишся в цьому».

І він шкодував, що не має собаки, який розділив би з ним ці миті.

Грошей на коледж не було. Як не було й бажання там навчатися. Батько тяжко працював і був добрий до нього з матір'ю, але робота на ламповому заводі майже не лишала часу на інші справи, зокрема й на догляд собаки. Робертові Кінкейду було тільки вісімнадцять, коли помер батько, а Велика депресія навалилася на всіх важким тягарем. Хлопець пішов до армії, побачивши в цьому можливість забезпечити себе й матір. Він провів у війську чотири роки, однак вони змінили все його життя.

З якихось незбагнених міркувань, що ними керується розум військовиків, його призначили асистентом фотографа, хоч він навіть гадки не мав, як заряджати фотоапарат. Але саме в цьому він віднайшов власне покликання. Технічні моменти Кінкейд опанував дуже легко й уже за місяць не лише допомагав друкувати фотографії двом штатним фотографам, а й діставав дозвіл самому знімати нескладні об'єкти.

Один з фотографів, Джим Пітерсон, полюбив його і на дозвіллі знайомив новачка з тонкощами професії. Роберт Кінкейд переглядав фотоальбоми та мистецькі книжки з місцевої бібліотеки у Форт-Монмуті, старанно вивчаючи їх. Йому відразу припала до душі творчість французьких імпресіоністів і Рембрандта – майстра світла.

З часом він зрозумів, що й сам фотографує світло, а не предмети, які тільки віддзеркалюють його, слугуючи за допоміжний засіб. І якщо освітлення добре, то фотограф завжди знайде щось варте уваги. Тоді саме почали з'являтися тридцятип'ятиміліметрові фотокамери, і він купив собі вживану «Лейку» в місцевій крамничці фототоварів. Він узяв її з собою на мис Кейп-Мей у Нью-Джерсі й провів там тиждень своєї відпустки, фотографуючи життя на узбережжі.

Іншим разом він добувся автобусом до штату Мен і проїхався автостопом уздовж узбережжя, а тоді в Стонінгтоні сів на поштове судно й доплив на

ньому до острова Айл-о-Го, де й отаборився. Потім сів на пором і, перетнувши на ньому затоку Фанді, опинився в Новій Шотландії. Отоді він і почав занотовувати ті місця, де хотів би побувати знову, а також особливості тамтешнього фотографування. У двадцять два роки, звільнившись з військової служби, він уже вмів робити цілком пристойні знімки й улаштувався асистентом відомого фотографа моди в Нью-Йорку.

Жінки-моделі були вродливі. Він ходив на побачення з кількома й навіть майже закохався в одну з них, проте вона переїхала до Парижа і їхні дороги розійшлися. Вона сказала йому: «Роберте, хто ти і що ти, я не знаю напевно, та, будь ласка, приїзди до мене в Париж».

Він пообіцяв, що приїде, і справді мав такий намір, але так ніколи й не поїхав. Багато років по тому, знімаючи репортаж про пляжі Нормандії, він знайшов її ім'я в паризькій телефонній книжці, зателефонував, і вони зустрілися, щоб випити кави у вуличному кафе. Вона була одружена з кінорежисером і мала трьох дітей.

Саму ідею моди він не надто сприймав. Люди викидали дуже добрий одяг або нашвидкуруч переробляли його на догоду європейським законодавцям моди. Це видавалося йому такими дурощами, тож він відчув, що ця робота його знецінює. «Ти – те, що сам твориш», – сказав він, ідучи зі своєї посади.

Кінкейд уже понад рік жив у Нью-Йорку, коли померла його мати. Він повернувся до Огайо, поховав її та вислухав адвоката. Той зачитав заповіт, у якому було небагато. Роберт навіть не сподівався дістати щось у спадок і вельми здивувався, довідавшись, що крихітний будиночок батьків на Франклін-стріт – це скромний капітал, який вони надбали за все своє подружнє життя. Він продав будинок і на ці гроші купив першокласну апаратуру. Розраховуючись із продавцем фототоварів, він думав про те, скільки довгих років його батько працював, щоб заробити ці долари, і як неவிбагливо жила його родина.

Кінкейдові роботи почали з'являтися на сторінках невеличких журналів. А тоді йому зателефонували з «Нейшенел джіографік». Їм потрапив на очі календар із його знімком, зробленим на мисі Кейп-Мей. Поспілкувавшись із ним, вони доручили йому маленьке замовлення, що його він виконав з усією майстерністю. Відтоді Роберт вийшов нарешті на свою стежку.

Тисяча дев'яťсот сорок третього року його знову покликали до війська. Він вступив до корпусу морської піхоти США і подолав довгий важкий шлях південним узбережжям Тихого океану з фотокамерами на плечах. Лежачи на спині, він фотографував десантників, які висаджувалися на берег із застиглим жахом на обличчях, і сам відчував моторошний трепет. Йому не раз доводилося бачити, як кулеметним вогнем вояків розтинає навіпіл і як вони благають Господа й просять матерів про допомогу. Це все він зняв, вижив і не попався на гачок так званої слави й романтики професії військового фотографа.

Демобілізувавшись тисяча дев'яťсот сорок п'ятого року, він зателефонував до «Нейшенел джіографік». Там чекали на нього будь-коли. Роберт купив у Сан-Франциско мотоцикл і помчав на південь до Біг-Сюру, де любився на пляжі з віолончелісткою з Кармела. А тоді він подався на північ, щоб

дослідити Вашингтон. Йому сподобалися тамтешні краєвиди, і він надумав осісти в цьому штаті.

У свої п'ятдесят два роки він ще бачив перед собою світло. Він побував у більшості тих місць, чиї назви прикрашали його стіни в дитинстві, і дивувався цьому, то сидючи в барі готелю «Раффлз» у Сінгапурі, то плывучи вгору Амазонкою на запихканому човні, то гойдаючись на спині верблюда в Раджастханській пустелі.

Узбережжя озера Верхнього тишило очі – саме таким він і уявляв його собі з розповідей. Він відзначив для себе кілька місцин на майбутнє, сфотографував їх, щоб згодом легше було освіжити спогади, і рушив на південь уздовж Міссісіпі до Айови. Роберт ніколи не бував у Айові, але був заморожений її гірськими хребтами, що простягалися на північному сході штату вздовж великої річки. Він зупинився в маленькому містечку Клейтон, оселившись у рибальському motelі, і два дні поспіль виходив на світанку знімати буксирні судна. У місцевому барі Кінкейд познайомився з капітаном одного з буксирів, і той запросив Роберта на борт, де він і провів вечір другого дня.

У понеділок, шістнадцятого серпня тисяча дев'ятсот шістдесят п'ятого року, промчавши вранці Шістдесят п'ятою федеральною трасою й перетнувши Де-Мойн, він звернув на Дев'яносто другу айовську трасу й попрямував до округу Медісон, де, відповідно до інструкцій «Нейшенел джіографік», мали бути криті мости. Вони й справді там були – чоловік з автозаправної станції «Тексако» підтвердив це й детально пояснив, як доїхати до кожного з семи мостів.

Шість мостів Роберт знайшов дуже легко й відразу обдумав, у якому порядку зніматиме їх. Однак сьомий – міст Роузмен – повсякчас вислизав від нього. Стояла спека. Гаряче було і йому самому, і його пікапові Гаррі, але він невтомно кружляв рінистими доріжками, яким, здавалося, не було кінця.

В інших країнах він дотримувався правила «Спитай тричі». Це означало, що навіть три хибні відповіді помалу скеровують тебе туди, куди ти хочеш потрапити. Може, тут вистачить і двох.

Раптом на узбіччі показалася поштова скринька. Від неї до ферми вів вузький під'їзд – метрів з дев'яносто завдовжки. На скриньці стояв напис: «Річард Джонсон, поштова філія № 2». Роберт уповільнив хід і звернув до будинку, сподіваючись розпитати господарів про дорогу.

В'їхавши на подвір'я, він побачив жінку, що сиділа на парадному ганку. Кругом віяло прохолодою, і жінка, як йому здалося, пила щось іще холодніше за повітря. Вона рушила йому назустріч. Кінкейд виліз із пікапа й глянув на неї, а тоді придивився уважніше, ще уважніше... Вона була гарненька, чи була колись, чи могла стати такою знов. І враз на нього напала недоладна сором'язливість, властива йому тільки тоді, коли поруч з'являлися жінки, що хоч трохи приваблювали його.

Франческа

День народження Франчески припадав на глибоку осінь, і холодний дощ заливав її будиночок посеред просторів Південної Айови. Вона спостерігала за дощем, дивлячись крізь нього на пагорби вздовж Міддл-Рівер, і згадувала Річарда. Він помер у такий самий день вісім років тому від недуги, назву якої жінка воліла б забути. Але тепер Франческа думала про нього та його незмінну доброту, про його непохитні принципи і те спокійне життя, яке він їй дав.

Телефонували діти. Цього року знову ніхто з них не зміг приїхати додому на її день народження, хоч їй уже минув шістдесят сьомий рік. Як і раніше, вона все зрозуміла. Вона завжди розуміла їх. І розумітиме надалі. Обое робили кар'єру, тяжко працюючи, керуючи лікарнею, навчаючи студентів. Майкл брав другий шлюб, Керолін бурхливо переживала перший. Потай жінка раділа, що дітям ніколи не вдавалося навідати її в день народження: цього дня вона виконувала власні ритуали й не хотіла, щоб хтось їй заважав.

Зранку до неї завітали друзі з Вінтерсета й принесли іменинний торт. Франческа зварила каву. Вони розмовляли про онуків та місто, про День подяки й про те, що кому подарувати на Різдво. У вітальні лунали звуки бесіди й тихий сміх, то стихаючи, то пожвавлюючись знову. Це все створювало затишок і нагадувало жінці, чому вона залилася тут після Річардової смерті.

Майкл розхвалював Флориду, Керолін – Нову Англію. Та вона все одно залишилася серед пагорбів південної Айови, щоб на особливий випадок зберегти стару адресу. І раділа, що так учинила.

По обіді Франческа дивилась, як гості на своїх «фордах» і «б'юїках» від'їздять доріжкою від її воріт, а тоді звертають на бруківку в бік Вінтерсета, розганяючи двірниками дощ. Добрі друзі. Хоч вони ніколи б не зрозуміли, що ховається в її душі. Навіть якби вона розповіла їм усе.

Чоловік, який після війни привіз її сюди з Неаполя, обіцяв, що вона знайде тут добрих друзів. Він казав: «Мешканці Айови мають свої вади, але турботливість властива кожному з них». І то була правда. Щира правда.

Їй було двадцять п'ять, коли вони зустрілися. Франческа вже три роки як закінчила інститут і викладала в приватній школі для дівчат, міркуючи про своє майбутнє. Більшість молодих італійців були або мертві, або скалічені, або військовополонені, або зламані війною. Її роман з Нікколо скінчився рік тому під тиском її консервативних батьків. Нікколо був викладачем живопису в університеті. Цілими днями він малював, а вечорами пускався у відчайдушні мандри нетрями Неаполя, беручи її з собою.

Вона тоді носила стрічки у своїх чорних косах і не полишала мрій. Проте красені-солдати не сходили з кораблів у пошуках Франчески. Ніхто не стояв під вікнами й не гукав її. Сувора реальність змусила дівчину визнати, що великого вибору вона не має. Річард запропонував їй розумну альтернативу – свою добрість і перспективи солодкого життя в Америці.

Сидячи з Річардом у залитому середземноморським сонцем кафе, вона уважно розглядала його, чоловіка в солдатському однострої, і помітила, як

серйозно цей американець із Середнього Заходу дивиться на неї. Та й поїхала з ним до Айови. Поїхала, щоб народити йому дітей, а потім споглядати, як холодними жовтневими вечорами грає у футбол Майкл, і возити Керолін до Де-Мойна по сукні для шкільних балів. Кілька разів на рік вона надсилала листи своїй сестрі до Неаполя і двічі їздила туди, коли померли батько та мати. Однак тепер її домівкою був округ Медісон, і їй уже зовсім не хотілося повертатися назад.

Дощ ушух пополудні, проте надвечір пішов знову. Смеркома Франческа налила собі маленьку чарку бренді й відчинила нижню шухляду Річардового секретера – він був частиною горіхового гарнітура, що пережив уже три покоління. Вона дістала конверт із манільського паперу й повільно провела по ньому рукою, як робила цього дня щороку.

На поштовому штемпелі можна було прочитати: «Сіетл, Вашингтон, 12 вересня 1965 року». Спершу вона своїм звичаєм глянула на штемпель – це був початок ритуалу. Потім її очі перебігли на адресу, зазначену на конверті: «Франческа Джонсон, поштова філія № 2, Вінтерсет, Айова». Відтак вона подивилася на зворотну адресу, недбало нашкрябану у верхньому лівому куті: «642, Беллінгем, Вашингтон». Франческа сіла в крісло біля вікна, не відриваючи очей від обох адрес, і поринула в спогади, адже за кожним написом ховався порух його рук, а вона хотіла відживити в пам'яті їхній дотик. Відчути його, як уперше, двадцять два роки тому.

Уявивши, нарешті, як його руки торкаються її, жінка розкрила конверт, обережно дістала три листи, короткий рукопис, дві фотографії та примірник «Нейшенел джіографік» разом із вирізками з інших номерів журналу. Сірий сутінок густішав, а вона ковтала бренді, дивлячись поверх чарки на записку, приколоту до друкованих сторінок рукопису. Лист був написаний на канцелярському папері – на звичайному канцелярському папері з відбитком «Роберт Кінкейд, письменник-фотограф» угорі.

10 вересня 1965 року

Люба Франческо!

У цьому конверті ти знайдеш дві фотографії. Одна з них – твій портрет, зроблений на пасовищі зі сходом сонця. Сподіваюся, він сподобається тобі так само, як сподобався мені. На другій фотографії – міст Роузмен і записка.

Я сиджу й нишпорю тьманими закутками своєї свідомості, пригадуючи кожну деталь, кожну мить, проведену разом з тобою. Знов і знов питаю себе: «Що сталося зі мною в окрузі Медісон, у штаті Айова?» І з усієї сили намагаюся скласти все до купи. Ось чому я написав коротеньке есе «Вириваючись із виміру Зет», що його я так само вклав у конверт. Це була спроба розібратися з плутаниною у власній душі.

Я дивлюся в об'єктив – і бачу тебе. Починаю працювати над статтею – і пишу про тебе. Я навіть не пам'ятаю чітко, як повернувся сюди з Айови. Мій

старенький пікап, подолавши чимало миль, якось довів мене додому. Кілька тижнів тому я був замкнутим у собі й більш-менш задоволеним. Може, не дуже щасливим і трохи самотнім, проте явно задоволеним. Усе змінилося. Сьогодні мені зрозуміло, що довгий час я просто йшов назустріч тобі, а ти – назустріч мені. І хоч до самої зустрічі ми навіть не здогадувалися про існування одне одного, але якась бездумна впевненість, що блаженно озивалася з глибин нашого незнання, звела нас разом. Наче двоє самотніх птахів, що з волі небес перелітають безмежні прерії, ці всі прожиті роки ми рухалися назустріч одне одному.

Дивне місце – дорога. Одного серпневого дня я петляв собі й петляв, а тоді підняв очі – аж тут ти йдеш по траві до моєї автівки. Озираючись у минуле, я розумію, що інакше й бути не могло. Я називаю це високою ймовірністю неймовірного.

Тепер усередині мене живе інша людина. Хоч, мабуть, найкраще я зміг висловити це відчуття в той день, коли ми розсталися. Я сказав тоді, що з нас обох ми створили третю істоту, яка з того часу невідчепно переслідує мене.

Не знаю як, та ми маємо зустрітися знову. Будь-де і будь-коли.

Зателефонуй, коли тобі щось знадобиться чи просто захочеш побачити мене. Я миттю примчу. Повідом, якщо надумаєш приїхати до мене. Я чекатиму на тебе завжди. Якщо треба, то всі витрати, пов'язані з перельотом, я візьму на себе. Наступного тижня я від'їжджаю на південний схід Індії, однак повернуся наприкінці жовтня.

Я кохаю тебе,

Роберт

P. S. Фотоматеріали, зняті в окрузі Медісон, вийшли чудові. Шукай їх у «Нейшенел джіографік» наступного року. Або, коли хочеш, дай мені знати, і я надішлю тобі примірник журналу, в якому їх опублікують.

Франческа Джонсон поставила чарку на широке дубове підвіконня й удивилася в чорно-біле фото вісім на десять, що зафіксувало її саму. Тепер їй уже не завжди вдавалося пригадати, якою вона була з себе тоді, двадцять два роки тому. У тісних вилялях джинсах, сандаліях і білій майці, з волоссям, що маяло на вранішньому вітрі, вона стояла, схилившись на стовп огорожі.

Зі свого місця біля вікна крізь пелену дощу Франческа бачила той стовп, а стара огорожа досі оточувала пасовище. По смерті Річарда вона здала землю в оренду, проте застерегла, що пасовище чіпати не можна, усе має лишитись, як є, і відтоді воно зовсім спорожніло й обернулося на трав'янисту луку.

На тій фотографії її обличчя тільки починали борознити перші глибокі зморшки. Робертова фотокамера вловила їх. І все ж Франческа подобалася собі. Її волосся було чорним, а тіло – пишним і теплим. Джинси в міру облягали всі пікантні місця. Але найбільшу увагу привертало до себе

обличчя. То було обличчя жінки, без тьми закоханої в чоловіка, що робив знімок.

Його вона теж чітко бачила у плині спогадів. Щороку вона подумки просіювала крізь свідомість картини з минулого, ретельно пригадуючи все, нічого не проминаючи і прагнучи наново закарбувати в пам'яті кожну деталь – так первісні племена передавали свою історію через покоління, з вуст у вуста. Він був худий, високий та цупкий і рухався, наче та трава, граційно, без зусиль. Його сріблясто-сиве волосся цілком прикривало вуха і майже завжди куйовдилося, наче він щойно ступив на землю після довгої морської подорожі під безупинним вітром. Раз у раз Роберт намагався пригладити шевелюру руками.

Його вузьке обличчя, високі вилиці й волосся, що спадало на чоло, ефектно відтіняли світлий погляд блакитних очей, які повсякчас бігали, шукаючи нових сюжетів. Він усміхався їй, кажучи, якою чудовою й теплою вона видається у вранішньому світлі, просив її схилитися на стовп і кружляв з камерою довкола неї, то припадаючи на коліно, то знову зводячись на рівні, а потім ліг горілиць і сфотографував її знизу вгору.

Франческа була трохи збентежена тим, скільки плівки він витрачає на неї, однак їй подобалося, що він приділяє їй стільки уваги. Вона сподівалася, що ніхто з сусідів не виїде на тракторі в такий ранній порі. Хоч саме того дня, правду кажучи, їй було байдуже, що подумують сусіди.

Він знімав, заряджав плівку, міняв об'єктиви та фотокамери, знімав ще й тихо говорив до неї, працюючи. І без упину повторював, яка вона чудова і що дуже кохає її. «Франческо, ти неймовірно вродлива», – казав він. Іноді Роберт зупинявся й просто дивився на неї, крізь неї, навколо неї, в неї...

На фотографії її соски під бавовняною майкою були чітко окреслені. Дивно, але тоді це її зовсім не хвилювало. Ба більше – вона раділа з цього, і її зігрівала думка, що він так чітко бачить її перса крізь об'єктив своєї фотокамери. При Річардові вона ніколи б так не вдяглася. Він би не схвалив такого вигляду. Насправді ж до зустрічі з Робертом Кінкейдом вона взагалі ніколи так не вдягалася.

Роберт попросив її ще трохи вигнути спину і прошепотів:

– Так, так, оце добре. Так і стій.

Отоді він і зробив знімок, на який вона тепер дивилася. Освітлення було ідеальним – Роберт називав його розсіяно-яскравим, – і затвор рівномірно клацав, поки Кінкейд рухався навколо неї.

Він був гнучкий – саме це слово спало їй на думку, коли вона спостерігала за ним. У п'ятдесят п'ять років його тіло було наче суцільний довгий м'яз – м'яз, що рухався з певним напруженням і силою, властивими лише чоловікам, які тяжко працюють і водночас дбають про себе. Роберт розповів їй, що був військовим фотографом і служив на Тихому океані, тож Франческа уявила, як він простує задимленим узбережжям у лаві морської піхоти, з начепленими камерами, одна з яких – біля ока, і її затвор аж розпікся від швидкості, з якою робляться знімки.

Франческа знов подивилася на фотографію, вивчаючи її. «А я тут нічогенька, – подумала вона й усміхнулася, милуючись собою. – Власне кажучи, я ніколи не була такою гарною ані перед тим, ані опісля. Це все він». І Франческа випила ще трохи бренді, а дощ тим часом посилювався й важко гатив у вікна, підхоплений листопадним вітром.

Роберт Кінкейд до певної міри був чарівник, що жив на самоті у нікому не відомих місцях, таємничих і грізних. Франческа миттю відчула це, щойно він ступив на землю, вийшовши зі свого пікапа того гарячого сухого понеділка в серпні тисяча дев'ятсот шістдесят п'ятого року. Річард з дітьми були на ярмарку в штаті Іллінойс, демонструючи там бичка-призера, якому виявляли більшу увагу, ніж їй. Тож жінка могла цілий тиждень присвятити собі.

Вона сиділа на гойдалці, прилаштованій на парадному ганку, і пила чай з льодом, спостерігаючи за курявою, яка звивалася з-під коліс пікапа, на окружній дорозі. Машина рухалася повільно, так, наче водій шукав чогось, і пригальмувала зовсім поряд із під'їздом до її ферми, а тоді повернула й попрямувала просто до будинку. «О Боже! – подумала вона. – Хто це?»

Франческа була боса, в джинсах і вицвілій синій сорочці із закачаними рукавами, вдягненій навипуск. Її довге чорне волосся було сколоте черепаховим гребінцем – подарунком батька перед від'їздом з Італії. Машина підкотила до подвір'я й зупинилася коло воріт у дротяній огорожі, що оточувала маєток.

Франческа зішла з ганку й небагом рушила по траві до пікапа. А з нього вистрибнув Роберт Кінкейд, неначе з'явився з ненаписаної книжки під назвою «Ілюстрована історія шаманів».

Його рудувато-коричнева сорочка військового зразка просякла потом і прилипла до спини, під пахвами проступали широкі темні кружала. Три верхні гудзики були розстібнуті, і в око їй упали міцні грудні м'язи під звичайним срібним ланцюжком. Поверх сорочки проходили широкі помаранчеві шлейки – такі зазвичай носять люди, звиклі проводити безліч часу посеред дикої природи.

Він усміхнувся:

– Пробачте, що турбую вас, але я розшукую критий міст десь поблизу і не можу його знайти. Мабуть, я заблукав.

Він витер чоло синьою банданою й усміхнувся знову.

Його очі дивилися просто на неї, і в її душі щось ворухнулося. Погляд, голос, обличчя, сріблясте волосся, легкість, з якою він рухався, прадавній дух, бентежний дух, дух, що захоплює з першої хвилини. Дух, який шепоче до тебе в останню мить перед сном, коли впали вже всі перешкоди. Дух, що змінює молекулярну відстань між чоловіком і жінкою на всіх щаблях еволюційного розвитку.

«Не можна, щоб рід людський звівся», – диктує пошепки дух єдину умову, нічого більше не вимагаючи. Могутність його безмежна, втілення бездоганне, спрямування непохитне і мета чітка. А шляхи до мети прості, тільки ми чомусь примудряємося їх ускладнювати. Це все Франческа відчула, сама не

знаючи як, – можливо, на клітинному рівні. І почалося те, що змінило її назавжди.

Дорогою, здіймаючи куряву, промчав автомобіль і посигналив їй. Франческа помахала у відповідь на привітний жест загорілої руки Флойда Кларка, що просунулась у вікно «шевроле», і знов обернулася до незнайомця:

– Ви дуже близько. Міст лише за дві милі звідси.

І тоді, по двадцяти роках замкнутого життя з приписами й прихованими почуттями, до якого зобов'язували сільські звичаї, Франческа Джонсон здивувала сама себе, промовивши:

– Якщо хочете, я радо покажу вам дорогу.

Чому вона це сказала, жінка так ніколи до кінця й не зрозуміла. Може, по тих марудних роках зринули давні юнацькі почуття, наче повітряні бульбашки на поверхню води. Зринули – і вибухнули. Вона не відзначалася сором'язливістю, але й розв'язною теж не була. Нарешті Франческа дійшла думки: Роберт Кінкейд якось прихилив її до себе за ті кілька секунд, що вона дивилася на нього.

Її пропозиція явно заскочила його зненацька. Однак він швидко оговтався і з серйозним виразом на обличчі відповів, що був би вдячний за допомогу. Вона підбігла до ганку, взяла з верхньої сходинки робочі чоботи й рушила за чоловіком до пікапа.

– Дайте лише хвилинку, щоб звільнити для вас місце, а то там купа речей і всіякого мотлоху, – пробурмотів він більше до себе, поракчись у кабіні.

Жінка була впевнена, що він почувався трохи збудженим і зніяковілим через такий розвиток подій.

Він перекладав полотняні сумки і штативи, термос і паперові пакунки. У кузові автівки лежала стара жовто-коричнева валіза марки «Самсоніт» і футляр з гітарою – запилені та зношені, ще й прив'язані до запасної шини білизняною мотузкою.

Дверцята пікапа хитались і злегка били незнайомця по спині, поки той з бурмотінням підбирав і заштовхував у коричневий пакет паперові стаканчики з-під кави й бананові шкірки. Закінчивши, він жбурнув пакет у кузов і переставив туди біло-блакитний переносний холодильник. На зелених дверцятах машини Франческа помітила вицвілий червоний напис: «Фотомайстерня Кінкейда, Беллінгем, Вашингтон».

– Ну ось, тепер, гадаю, ви зможете протиснутися сюди.

Він притримав дверцята й зачинив їх за нею, потім обійшов кругом і з характерною грацією дикого звіра стрибнув у кабінку. Скинувши оком на жінку, він злегка всміхнувся й промовив:

– То куди їхати?

– Праворуч. – Вона махнула рукою.

Він повернув ключ запалювання, і двигун заревів. Машина рушила з місця, підстрибуючи на вибоїнах. Його довгі ноги автоматично натискали на педалі. Краї старих лівайсів зачіпалися за шкіряні шнурівки високих коричневих чобіт, у яких, з усього було видно, господар ви?ходив чимало миль.

Він нахилився вперед і відчинив бардачок, випадково ковзнувши рукою вздовж її стегна. Раз у раз поглядаючи на дорогу й озираючи кабінку, він вийняв з бардачка візитівку з написом «Роберт Кінкейд, письменник-фотограф» і простяг їй. Там-таки, поряд із телефонним номером, була надрукована його адреса.

– Я тут на завданні від «Нейшенел джіографік», – сказав він. – Ви знаєте цей журнал?

– Так, – кивнула Франческа, подумавши: «А хто ж його не знає?»

– Вони хочуть зробити нарис про криті мости, а тут, в окрузі Медісон, в Айові, є кілька цікавих екземплярів. Я виявив шість, але, гадаю, є принаймні ще один, десь неподалік.

– Він зветься Роузмен, – сказала Франческа, перекикуючи шум вітру, шин і двигуна.

Її голос звучав дивно, наче належав комусь іншому – отій юнці, що висувалася в Неаполі з вікна, дивлячись униз на далекі міські вулички, які ведуть до залізничних вокзалів чи порту, і думаючи про далеких ще не зустрінутих коханців. Говорючи, вона спостерігала, як напружуються м'язи його руки, коли він перемикає швидкості.

Поруч неї були два рюкзаки. Один з них був застібнутий, а клапан другого загнувся вгору. Вона побачила сріблястий верх і чорну задню стінку фотокамери, що визирала звідти. До корпусу камери липкою стрічкою була прилаштована плівка з написом «Кодахром ІІ, 25. 36 кадрів». За пакунками вона помітила рудувато-коричневий жилет із багатьма кишенями. З однієї кишені звисав тоненький дріт зі штоком на кінці.

Просто під ногами в неї лежали штативи. Вони були страшенно подряпані, проте на одному з них жінка побачила напівстерту емблему «Джітсо». Бардачок був завалений блокнотами, мапами, ручками, пустими коробками з-під плівки, дрібними грошима. Поверх усього лежав блок цигарок «Кемел».

– На наступному перехресті повертайте праворуч, – сказала вона і, скориставшись із нагоди, мигцем глянула на профіль Роберта Кінкейда. Його шкіра блищала від поту й була загоріла та гладенька. Він мав гарні губи – чомусь вона відразу це завважила, а ніс – достоту такий, як в індіанців, що їх вона бачила, відпочиваючи з родиною на заході, коли діти були ще маленькі.

Він не був уродливий у звичному розумінні цього слова, однак і простакуватим вона б його не назвала. Ні перше, ні друге означення до чоловіка зовсім не пасували. Але в ньому таїлося щось таке первісне, дуже давнє, на чому роки лишили відбиток, – не в самій зовнішності, звісно ж, а в очах.

На його лівому зап'ястку був хитромудрий годинник з коричневим шкіряним браслетом, заляпаним потом. Другий браслет – срібний, з вигадливим орнаментом – красувався на правій руці. «Його не завадило б добре почистити й виполірувати», – подумала вона, а тоді дорікнула собі за те, що піддалася впливу буденного провінційного життя, якому роками сама мовчки опиралася.

Роберт Кінкейд витяг з кишені пачку цигарок, витрусив одну й запропонував жінці. Удруге за останні п'ять хвилин Франческа здивувала себе й узяла цигарку.

«Що я роблю?» – замислилася жінка. Вона курила багато років тому, проте під безперестанним тиском Річардового осуду кинула. Він витрусив ще одну цигарку, затис губами і, клацнувши золотою запальничкою «Зіппо», простяг їй, не зводячи очей з дороги.

Франческа долонями прикрила вогник від вітру і злегка торкнулася руки чоловіка, щоб утримати її рівно, бо машина знову застрибала на вибоїнах. Знадобилася лише мить, щоб запалити цигарку, однак цього вистачило, щоб відчутти тепло його шкіри й крихітні волосинки на ній. Жінка відкинулася назад. Він підніс запальничку до своєї цигарки і спритно затулив вогник долонями, відірвавши руки від керма не більш ніж на секунду.

Франческа Джонсон, фермерова дружина, спочивала на запилюженому сидінні пікапа, курила і показувала дорогу:

– Он там, просто за поворотом.

Старий міст сліпучо-червоного кольору, трохи просілий із часом, нависав над маленькою річкою.

Роберт Кінкейд усміхнувся, а тоді швидко глянув на неї й сказав:

– Чудово. Зніматиму на світанку.

Він зупинився метрів за тридцять від моста й вийшов, узявши з собою розстібнутий рюкзак.

– Ви не проти, якщо я трохи роздивлюся довкола?

Вона похитала головою й усміхнулась у відповідь.

Франческа спостерігала, як він простує сільською дорогою, виймаючи камеру з рюкзака й закидаючи рюкзак на ліве плече. З легкості рухів було видно, що він робив це тисячі разів. Ідучи, він ні на мить не припиняв крутити головою, дивлячись то туди, то сюди, потім – на міст, а тоді – на дерева за мостом. Одного разу він озирнувся і з серйозним виразом глянув на неї.

Як порівняти з тутешніми мешканцями, що їли здебільшого картоплю з червоним м'ясом та підливою, іноді навіть тричі на день, Роберт Кінкейд мав такий вигляд, ніби споживав самі горіхи, фрукти та овочі. «Він дужий», – подумала Франческа. Вона звернула увагу на його вузький таз, який так туго був обтягнутий джинсами, що проглядали обриси гаманця в

лівій кишені й бандана в правій. Здавалося, Роберт плив над землею, не роблячи жодного зайвого руху.

Довкола панувала тиша. Червонокрилий дрізд сидів на дротяній огорожі й дивився на Франческу. З придорожньої канами долинали цінкання польового жайворонка. А більше ніщо не виявляло себе під білим серпневим сонцем.

Неподалік моста Роберт Кінкейд зупинився. Він трохи постояв на місці, потім присів до землі і глянув на міст крізь об'єktiv. За мить він перетнув дорогу і зробив те саме. Тоді зайшов під дах і почав обдивлятися бруси та дошки настилу, а відтак крізь просвіт у стіні скинув очима на потік, що шумів унизу.

Франческа струсила свою цигарку в попільничку, відчинила дверцята й зістрибнула на ринисту доріжку. Вона озирнулась і, переконавшись, що сюди не наближається жодна сусідська автівка, попрямувала до моста. Передвечірнє сонце пекло нестерпно, а під дахом, здавалося, була прохолода. Робертів силует майнув по той бік споруди і зник. Чоловік почав спускатися крутим схилом до річки.

Усередині ніжно туркали голуби, що звили гніздечка під карнизами. Вона поклала руку на дощану стіну й відчула її тепло. На дошках тут і там видніли карлючкваті графіті: «Джимбо – Денісон, Айова», «Шеррі + Даббі». «Уперед, соколи!» Голуби не вгавали ні на хвилину.

Франческа вихилила голову в шпарину між двома дошками і глянула вниз – туди, куди рушив Роберт Кінкейд. Він стояв на каменюці посеред води, роззираючись на міст, і раптом махнув їй рукою. Жінка зчудувалася. Він скочив на берег і почав звільна підійматися вгору. Проте вона й далі дивилася на воду, аж поки почула його кроки по дерев'яному настилу.

– Тут дуже гарно. Справжня краса, – сказав він, і його голос відбився під дахом луною.

– Так, гарно, – кивнула Франческа. – Ми сприймаємо ці старі мости як належне й уже навіть не помічаємо їх.

Він підступив до неї й простяг маленький букет польових квітів-чорноочок.

– Дякую за екскурсію, – м'яко всміхнувся він. – Я приїду днями на світанку й пофотографую тут.

Вона знову відчула, як щось ворухнулося в її душі. Квіти. Ніхто не дарував їй квітів, навіть з особливої нагоди.

– Я не знаю вашого імені, – сказав він.

Аж тоді жінка згадала, що не відрекомендувалася йому, і зніяковіла через це. Почувши її ім'я, він кивнув і сказав:

– Я вловив легкий акцент. Приїхали з Італії?

– Так. Дуже давно.

І знову – зелений пікап. Вони ідуть рінистими дорогами, а сонце хилиться до обрію. Двічі їм назустріч траплялися автівки, проте людей за кермом Франческа не знала. До ферми доїхали за чотири хвилини. Думками жінка витала у хмарах, відчуваючись розкуто й дивно. Бути довше поряд із Робертом Кінкейдом, письменником-фотографом, – ось чого їй тепер хотілося. Вона прагнула дізнатися про нього більше і захоплено стискала квіти на колінах, тримаючи їх прямо, наче школярка після заміської прогулянки.

Кров прилинула їй в обличчя – жінка відчувала це. Вона не сказала й не зробила нічого особливого, але малася так, ніби вчинила щось недозволене. З приймача крізь рев вітру й гуркіт двигуна долинули звуки пісні в супроводі гітари, а потім відразу ж почалися п'ятигодинні новини.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=27067625&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примечания

1

Боб Ділан (нар. 1941; справжнє ім'я – Роберт Аллен Циммерман) – американський співак, композитор, поет, гітарист і кіноактор. Культова постать у популярній музиці останніх п'яти десятиріч. (Тут і далі прим. ред., якщо не зазначено інше.)